

Додаток
до протоколу № 7 засідання кафедри спеціальних туристичних
дисциплін від 22.02.2021 року

РЕЗУЛЬТАТИ АНКЕТУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ **за спеціальністю «Туризм» бакалаврського рівня»**

Опитування проведене у грудні 2020 року.

В анкетуванні взяли участь 28 респондентів – студентів 1-4 курсів денної та заочної форм навчання спеціальності «Туризм».

А. «Про дотримання принципів академічної доброчесності».

Результати аналізу анкети «Про дотримання принципів академічної доброчесності» (анкетування проходило 27 осіб) свідчать про те, що:

- Усі студенти, що пройшли анкетування, ознайомлені з «Положенням про академічну доброчесність АПСВТ» - 92,6 %;

- Оцінюючи свій рівень плагіату при виконанні навчальних завдань (курскових, контрольних робіт, рефератів, завдань поточного та проміжного контролю) 7,4% студентів оцінили його як «низький», 22,2% - «нижче середнього», 55,6% як «середній», 14,8% - «вище середнього». Жоден з респондентів не оцінив рівень плагіату як «високий», що свідчить про розуміння студентами етичних засад освітньої та наукової діяльності та впровадження їх у своє академічне життя. Однак, є категорія респондентів із самооцінкою «середній рівень плагіату», на яку потрібно приділити увагу для упередження порушень академічної доброчесної поведінки серед студентів.

Серед основних причин списування здобувачів назвали «страх отримати низьку оцінку» (66,7% респондентів), «невпевненість у своїх знаннях» (51,9%), що потребує у першу чергу психологічної підтримки студентів з боку Академії для підвищення їх впевненості у собі та результатах навчання.

Важливим здобутком навчального закладу, є відсутність корупції в АПСВТ, що відмічає 100% респондентів.

Б. «Оцінка якості освітньої програми «Туризм» бакалаврського рівня».

Результати аналізу анкети «Оцінка якості освітньої програми «Туризм» бакалаврського рівня» (анкетування проходило 28 осіб) свідчать про те, що:

- Всі опитані студенти оцінюють процес навчання в Академії та рівень отримуваних знань і вмінь за обраною програмою («високий рівень» вказали 21,4% респондентів, «середній рівень» - 50%, «вище середнього» - 28,6% опитаних);

- В цілому респонденти відмічають достатній рівень актуальності освітньої програми на ринку праці («високий рівень» - 14,3%, «вище середнього» - 39,3%, «середній рівень» - 46,4%); оптимальність навчального

навантаження (100% здобувачів вищої освіти оцінюють навантаження як «оптимальне»); оптимальне співвідношення теоретичної і практичної частини підготовки на семестр («оптимальне співвідношення» 50%). 32,1% опитаних відзначили «замалу кількість годин практичної підготовки», що може пояснюватися у тому числі дистанційним форматом освітнього процесу (наприклад, турфірми, готелі і ресторани всіх баз практики не працювали в періоди карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби (COVID-19), спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, встановленими постановами Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211 та від 20.05.2020 № 392 з етапами послаблення протиепідемічних заходів.

- В цілому студенти оцінюють доступність та зрозумілість усіх складових освітньої програми та навчального процесу (розкладу, анотацій дисциплін, цілей та завдань ОП, РНП та системи оцінювання АПСВТ), оскільки більшість респондентів обирали варіант відповіді «4». Водночас слід зазначити, що деяким респондентам робочі програми, навчальні плани та цілі освітньої програми зрозумілі на середньому рівні (варіант відповіді «3»), що може означати прогалини у знанні перебігу важливих складових освітнього процесу та освітньої програми. Кафедра прийняла до уваги ці моменти, і поставила на меті постійну роботу із здобувачами щодо обізнаності та зрозумілості усіх складових освітньої програми «Туризм» та навчального процесу.

- Більшість студентів добре розуміють мету, цілі й очікувані результати вивчення дисциплін (60,7% респондентів обрали відповіді «високий рівень» та «рівень вище середнього»).

- Навчальне навантаження (запропонована шкала оцінювання від 1 («недостатнє») до 5 («оптимальне»)) понад 80% опитаних студентів оцінює як «оптимальне» (оцінки «5» та «4»). Студенти не мають зауваження до кількості аудиторних годин на тиждень (100% опитаних оцінили як «вище оптимального рівня»).

- Співвідношення теоретичної та практичної частини підготовки на семестр 50% респондентів оцінюють як «оптимальне», водночас 32,1% респондентів зазначають, що кількість годин практичної підготовки замала. Це може бути сигналом щодо потреби у додатковому інформуванні студентства про можливості практичної підготовки, оскільки навчальні плани підготовки бакалаврів спеціальності «Туризм» містять у достатній формі практичні заняття, різні види практик.

За ініціативи кафедри спеціальних туристичних дисциплін у навчальному плані спеціальності «Туризм» було збільшено кількість тижнів практичної підготовки та введено нову практику з активного туризму на другому курсі. Лабораторія туризму пропонує студентам стажування на закордонних підприємствах (термін стажування 3 – 6 місяців) та літню сезонну роботу за спеціальністю в закладах розміщення ПрАТ «Укрпрофтур». Студенти, які мають бажання збільшити час практичної підготовки, можуть взяти участь в одній із запропонованих програм,

отримати професійний досвід. Впроваджуються також і принципи дуальної освіти.

- Студенти високо оцінили прозорість, зрозумілість та чесність оцінювання знань (57,2% відповідей – «високий рівень» і «вище середнього») та рівень педагогічної майстерності (82,1% відповідей – «високий рівень» і «вище середнього»).

- Характеризуючи залучення до участі у наукових конференціях, тренінгах, гостьових лекціях та практичних заходах, більшість респондентів обирали варіанти відповіді «4» або «5». Проте деякі студенти обрали варіант відповіді «3» - «середній рівень залучення», що свідчить про бажання брати участь у додаткових наукових та професійних заходах.

- За оцінками студентів (14,3% опитаних респондентів обирають показник «високий рівень», 50% - «вище середнього») тримаємо рівень дотримання права на вибір навчальних дисциплін.

- Оцінюючи отримані практичні вміння та підвищення професійних знань під час проходження практики, 17,9% опитаних респондентів обрали показник «високий рівень» та 35,7% «вище середнього» і 25% - «середній рівень». Для підвищення результативності проходження практики, кафедра планує оновлення формату взаємодії студента, навчального закладу та бази практики шляхом впровадження занять входження в професію.

Кафедра спеціальних туристичних дисциплін минулого року ініціювала збільшення годин, що відводиться на практичну підготовку, та ввела новий вид практики на другому курсі. Програми практик постійно корегуються в залежності від змін на туристичному ринку та адаптуються до нових баз практик, які пропонуються студентам.

Практична підготовка здійснюється не тільки під час всіх видів практик, але і під час практичних занять, які проводяться під час вивчення дисциплін. Тому постає питання створення нових лабораторій за видами професійної діяльності в туризмі. Лабораторія туризму забезпечує практичну підготовку (в тому числі й проведення практичних занять) з дисциплін туристичного спрямування, екскурсійної та анімаційної діяльності. В той же час вважаємо за доцільне створення лабораторій гостинності та ресторанної справи для забезпечення практичної підготовки з дисциплін готельного та ресторанного бізнесу.

- Характеризуючи рівень отримання соціальних навичок (softskills) у процесі навчання, 100% респондентів обирали варіант «4» («високий»).

Пропозиції студентів, відображені у питанні «На вашу думку, які навчальні дисципліни необхідно запровадити до освітньої програми», включали дисципліни пов'язані з психологією в туризмі, збільшення частки профільних предметів; іноземної мови, збільшення практичної складової, що знайшли своє відображення в змінах до навчального плану 2020 року.

В. «Оцінка освітньо-інформаційного середовища студентами освітньої програми «Туризм» бакалаврського рівня».

Результати аналізу анкети «Оцінка освітньо-інформаційного середовища студентами освітньої програми «Туризм» бакалаврського рівня» (анкетування пройшли 27 студентів) свідчать про те, що:

- Студенти (75 % респондентів) оцінюють доступність окремих ресурсів (освітньої програми; навчального плану; розкладів навчання; робочих програм навчальних дисциплін; навчальної і наукової літератури бібліотеки; навчально-методичних матеріалів на Moodle; веб-сайту Академії /сторінок АПСВТ/кафедр в соціальних мережах) на середньому рівні, обираючи відповідь «4» («рівень вище середнього»).

- Студенти мають у цілому достатній рівень розуміння цілей та змісту окремих ресурсів (освітньої програми; навчального плану; робочого навчального плану; індивідуального навчального плану; робочих програм навчальних дисциплін та процесу вибору навчальних дисциплін вільного вибору). Так, розуміння цілей та змісту:

а) освітньої програми 60 % опитаних оцінили на «середньому», та «вище середнього» рівнях;

б) навчального плану – 60 % студентів продемонстрували на середньому та високому рівнях;

в) робочого навчального плану – 80% респондентів засвідчили свою обізнаність на середньому та високому рівнях;

г) індивідуального навчального плану – 50% студентів засвідчили добре розуміння його цілей та мети.

- Соціально-психологічний клімат - внутрішню атмосферу, дух АПСВТ загалом, факультету та кафедри всі респонденти схарактеризували як «позитивний, сприятливий для навчання» (80% - «5», «високий рівень», 20% - «4», «рівень вище середнього»). Найвищий рівень соціально-психологічного клімату здобувачі освіти оцінили у своїх комунікаціях з випусковою кафедрою - кафедрою спеціальних туристичних дисциплін. Дещо вищими є показники, що характеризують внутрішню атмосферу в студентських групах: 90% респондентів оцінили як «позитивну» і «сприятливу» («5» та «4»).

- Всі респонденти оцінили доступність співробітників АПСВТ, а саме: адміністрації (ректора, проректорів); декана; завідувача кафедри; бібліотекаря; викладачів; працівників навчально-методичного відділу, відділу студентського обліку та бухгалтерії; інших працівників (гуртожитку, їдальні, охорони тощо), їх готовність допомагати студентам та доброзичливе ставлення до студентів: майже всі респонденти обрали для оцінювання показник «5» («високий рівень доступності та абсолютно доброзичливе ставлення працівників кафедри») та «4» («рівень доступності та доброзичливості працівників вище середнього»). Невеликий відсоток

студентів оцінив доступність співробітників бібліотеки як «середній», що може бути зумовлено переходом бібліотеки на дистанційний режим у періоди карантину.

- Аналізуючи оцінювання методів навчання можна зробити висновок, що студенти 100% задоволені наявністю у навчальному процесі моделі дистанційного навчання. Це вказує на те, що всі студенти легко опанували перехід на онлайн-формати отримання знань. Також кафедра спеціальних туристичних дисциплін постійно аналізує ефективність застосовуваних дистанційних засобів та методів навчання для розширення знань студентів та кращого забезпечення досягнення цілей та результатів навчання в рамках освітньої програми.

- Всі респонденти відзначають рівень зрозумілості критеріїв оцінювання, прозорості оцінювання та якості сучасних методів контролю знань обираючи показник «4». В той же час, є потреба підвищити рівень об'єктивності оцінювання знань та вмінь (75% студентів оцінили цей показник на «середньому рівні», що може свідчити про потребу у додатковому інформуванні студентів щодо критеріїв оцінювання).

- Оцінка студентами можливостей мобільності, а саме: конференції, семінари, стажування, програми обміну тощо (участь в наукових заходах в межах м Києва; участь в наукових заходах в межах України; участь в наукових заходах за кордоном) – в основному позитивна (50% респондентів обрали показник «4»). 50% студентів вказали про середній рівень можливостей для мобільності, що може означати: студенти не можуть скористатися багатьма з програм мобільності через обмеження, викликані пандемією 2020 року.

-З результатів опитування видно, що матеріально-технічна інфраструктура АПСВТ (особливо навчальні аудиторії, читальні зали, комп'ютерна база та мультимедійні системи) в цілому на рівні, але студенти рекомендують їх подальше оновлення й покращення. Більшість студентів відмітила на незадовільний стан спортзалу (стадіону). Тільки один студент спортсмен зауважив стосовно високого рівня наповнення спортзалу рингами.

Важливо, що студенти об'єктивно оцінюють себе як здобувачів вищої освіти, розуміючи свої здобутки та слабкі місця. Серед опитуваних відсутні студенти, що оцінюють рівень своєї підготовки низько та нижче середнього (оцінки «1» та «2»), що характеризує високий рівень задоволеності студентства у цілому результатами навчання в академії.

РІШЕННЯ: За результатами аналізу результатів анкетування здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Туризм» здійснити такі кроки:

1. Завідувачу кафедри Ганоцькій С.О. серед студентів 3-4 курсів, Сокол Т.Г. доценту кафедри серед студентів 1-2 курсів, провести бесіду з таких питань:

1.1. Щодо поширення принципів академічної доброчесності для уникнення проявів плагіату, особливо при виконанні курсових та контрольних робіт, рефератів;

1.2. Про основні положення та необхідність дотримання Етичного кодексу Академії, про необхідність підвищення відповідальності за дотриманням правил цитування та посилання;

1.3. Щодо пояснення змісту складових освітньої програми та навчального процесу (розкладу, анотацій дисциплін, цілей та завдань ОП, РНП та системи оцінювання АПСВТ та інше), порядку вибору вибіркових дисциплін, для підвищення рівня поінформованості та рівня розуміння студентами їх змісту та принципів.

1.4. Про можливості участі студентів у наукових конференціях, тренінгах, освітніх, професійних, наукових та культурних заходах, що проводяться в Академії та організаціях-партнерах;

1.5. Про відкриті джерела публічної інформації: веб-сайт Академії, сторінка кафедри фінансів, google-сховище нормативних документів академії та освітніх матеріалів, можливості MOODLE та VIBER –бот.

1.6. Про можливості участі у студентському самоврядуванні, діяльність наукового товариства студентів, залучення до роботи кафедри над удосконаленням навчального процесу та освітньої програми.

2. Керівнику всіх видів практик Міхо О.І., ст. викладачу кафедри, підготувати пропозиції щодо її поповнення новими перспективними підприємствами та розширення власної бази практичної підготовки студентів.

2.1. Провести корегування програм практик з урахуванням збільшення терміну їх проведення;

2.2. Розробити методичне та організаційне забезпечення нової практики з активного туризму на другому курсі;

2.3. Дослідити питання щодо отримання доступу до ліцензованих програм Galileo (або Amadeus), Fidelio, R-keeper або їх аналогів в туристичному, готельному та ресторанному бізнесі;

2.4. Ініціювати створення лабораторій гостинності та ресторанного бізнесу для забезпечення відповідних напрямів підготовки фахівців в туризмі.

Дякуємо студентам за висловлену думку та участь у процесах поліпшення якості підготовки здобувачів та ефективності навчального процесу!